

z kapitalistických armád

Vysoce přesné zbraně armád států NATO

Redakčně upravený a zkrácený článek generálporučíka M. V. Proskurina, uveřejněný v Informačním sborníku štábu Spojených ozbrojených sil států — účastníků Varšavské smlouvy č. 31/1986.

Vojenskopolitické vedení USA a hlavních států Severoatlantického paktu aktivizuje hledání způsobů zvyšování válečného potenciálu NATO a dosažení vojenské převahy nad SSSR a státy socialistického společenství.

Současná administrativa USA přezkoumala vojenskou strategii z hlediska toho, že posílila její útočný, otevřený agresivní charakter. Bývalý ministr obrany C. Weinberger ji charakterizoval jako strategii přímé konfrontace se Sovětským svazem v globálním a regionálním měřítku. Předpokládá rozhodné využití vojenské síly jako hlavního prostředku boje za ustanovení americké světovlády. V tomto směru jsou přijímána konkrétní opatření k narůstání bojové moci jak strategických útočných sil, tak i sil všeobecného určení.

V souladu s touto strategií Pentagon rozpracoval novou koncepci kombinované vzdušné a pozemní operace, která se týká rozvoje a použití sil všeobecného určení. V souladu se strategickou operací na válčišti a s operacemi skupiny armád NATO na jejím základě došlo k dalšímu rozvoji koncepce boje s druhými sledy, která je nazývána Rogersovým plánem.

Podstata těchto koncepcí tkví ve vytvoření vojenské převahy nad státy Varšavské

smlouvy v konvenční výzbroji, kromě toho i příznivých podmínek k vedení bojové činnosti s cílem zničení protistojících ozbrojených sil na počátku války bez použití jaderných zbraní. Vojenské vedení USA a NATO počítá s tím, že již na samém počátku války se podaří současně zničit vysoce přesnými zbraněmi vojska států Varšavské smlouvy do celé hloubky jejich operační sestavy, včetně druhých sledů a záloh již před jejich zasazením do sražení.

Je přirozené, že nové útočné koncepce vyžadují i novou materiálně technickou základnu. Takovou výkonnost musí mít nejen taktické letectvo, ale i pozemní vojska, vybavená novými systémy konvenčních vysoce přesných zbraní, průzkumnými úderními systémy, reaktivními systémy salvové palby, kromě toho i řízenými střelami s plochou dráhou letu vybavenými kazetovými hlavicemi. To všechno podstatně zvýší bojové možnosti vojsk.

Vzhledem ke své ničivé síle přibližují se tyto nové prostředky k taktickým jaderným zbraním malé mohutnosti.

Rozvojem těchto prostředků západní odborníci sledují realizaci v perspektivních zbraních takového požadavku, který se dostává do popředí v koncepci „výstřel—zničení“: dosažení takového spojení bojového

náboje a přesností jeho působení na maximální vzdálenost, které by zabezpečilo zničení konkrétně určeného cíle prvním výstřelem s pravděpodobností ne menší než 0,5. Tomuto požadavku odpovídající taktické a operačně taktické řízení nejaderné zbraně jsou v USA a NATO nazývány vysoce přesnými.

V materiálech zahraničního tisku je zdůrazňováno, že použití vysoce přesných zbraní umožní značně snížit množství sil a prostředků, potřebných ke splnění bojového úkolu, zmenšit ztráty živé síly a techniky, kromě toho na základě výběru působit na cíle, vyčleněné k ničení.

Jako příklad efektivnosti vysoce přesných zbraní první generace je v americkém tisku často uváděn příklad využití klouzavého letu leteckých pum s televizním navedením při ničení důležitého mostu v průběhu agrese USA v Indočíně, který byl zničen náletem jedné skupiny letounů. Konvenčních leteckých pum bylo naproti tomu shozeno do 2000 tun, ztráty činily 11 letounů, ale úkol nebyl splněn.

K realizaci koncepcí kombinované vzdušné a pozemní operace a boje s druhými sledy rozpracovávají státy NATO v současné době systémy vysoce přesných zbraní pro všechny druhy ozbrojených sil.

V amerických časopisech Defense electronics a Flight international je uvedena jejich charakteristika. Např. u pozemních vojsk USA je plánováno zavést do výzbroje armádních sborů průzkumný palebný systém typu Assault Breaker. Je předurčen k vedení úderů na tanková uskupení svazků druhých sledů armád protivníka s cílem zmaření jejich zasazení do sražení, dále na zálohy tankových a mechanizovaných útvarů a svazků v operační hloubce. Průzkumný úderný systém tohoto typu, který je složen ze šesti odpalovacích zařízení raket „země — země“, vybavených kazetovými hlavicemi s kompletem samonaváděcí munice, je schopen působit na protivníka do hloubky až 200 km. Prostředky tohoto systému současně sledují do šesti skupinových cílů a uskutečňují automatické navedení dvou raket na cíl s přesností 50 m.

Kazetová hlavice rakety může mít až 24 řízených kumulativních subnábojů s infračervenými hlavicemi navedení. Jedna raketa může zničit až 10 jednotlivých tanků ve skupinovém cíli.

Zavedení průzkumného palebného systému Assault Breaker je určeno především pro americké sbory, rozvinuté v sestavě Spojených ozbrojených sil NATO na Středoevropském válčišti.

V souladu s programem modernizace je plánováno rovněž zvýšit takticko-technická data při rozpracování PTRS třetí generace. Budou představovány typy Zdokonalený Hellfire, Tank Breaker, které jsou vybaveny samonaváděcími hlavicemi, což zvětší pravděpodobnost zničení až na 0,8 až 0,9. Průbojnost pancíře nových PTRS se zvýší na 1200 mm.

V osmdesátých letech je plánováno další zdokonalování dělostřeleckých systémů v sestavě pozemního vojska NATO. Širokého použití se dostane v USA rozpracovanému řízenému 155mm dělostřeleckému náboji Copperhead, který je předurčen k ničení obrněných cílů (dálka střelby do 20 km), kromě toho i 203,2mm kazetovému náboji Sadarm a dalším.

V systému PVO pozemních vojsk NATO představují vysoce přesné zbraně protiletadlové raketové systémy středního dosahu (do 100 km, protiletadlový raketový systém Zdokonalený Hawk, Patriot), které zabezpečují zónovou protivzdušnou obranu.

Jako nejdůležitější se jeví protiletadlový raketový systém Patriot, schopný vést současnou střelbu na několik vzdušných cílů v podmínkách rádiového působení protivníka. Baterie o pěti odpalovacích zařízeních (každé o čtyřech rampách) může současně ničit pět cílů ve výškách do 25 tisíc metrů na vzdálenost do 100 km s pravděpodobností 0,8.

V letectvu je principiálně novým, vysoce přesným prostředkem průzkumný palebný automatizovaný systém PLSS, předurčený ke zjištění systému PVO a spojovacích uzlů, k jejich překvapivému zničení (v pásmu širokém a hlubokém do 500 km).

Velení letectva USA plánuje jejich zavedení do sestavy 2. a 4. Spojeneckého taktického leteckého velení NATO, která jsou rozvinuta na Středoevropském válčišti. Jejich dodání vojskům bylo plánováno na rok 1987.

Do bojové sestavy systému bude začleněno:

- deset průzkumných letounů s retranslační údaří TR-1 (s maximální vzdáleností zjišťování radioelektronických stanic protivníka v provozu do 600 km),
- pozemní středisko velení,
- pozemní radionavigační síť a úderné letouny typů F-4, F-16, F-15, vyzbrojené řízenými leteckými pumami se speciálními bloky rádiového navedení.

V průběhu dalšího zdokonalování systému se předpokládá vytvořit vzdušné a pozemní rakety, což umožní vést údery do celé hloubky činnosti systému bez vletu letounu do pásma účinné působnosti PVO

protivníka. Kromě toho se studuje možnost využití letounových prostředků systému pro navigaci a místo zranitelné pozemní radionavigační sítě aparatury rozpracovávaného systému NAVSTAR, který umožňuje celodenní určení polohy sí a prostředků s přesností 10–16 m.

Kromě průzkumného palebného systému PLSS jsou ve výzbroji taktického letectva řízené rakety třídy „vzduch — země“ (např. typu Maverick), které jsou vybaveny televizními a rádiovými povelovými hlavicemi navedení, mají dálku střelby do 30 km, přesnost 2,5 až 5 m. Protiradiolokační rakety mají dálku střelby do 75 km a přesnost do 9 m. Realizace plánů zdokonalování musí, podle názorů velení NATO, zabezpečit současné zavěšení protiradiolokačních a úderných raket na letouny, což umožní současné ničení radiolokačních prostředků PVO a rovněž pozemních objektů.

Velký rozvoj v armádách států NATO zaznamenalo vytvoření řízených leteckých pum, vybavených televizními nebo poloaktivními laserovými hlavicemi navedení, které zabezpečují přesnost 3 až 5 m a dálku klouzavého letu do 70 km. Při rozvoji tohoto druhu leteckých zbraní je soustředěna hlavní pozornost na zvětšení vzdálenosti shozu a rovněž na možnosti použití jak z velkých, tak i z přízemních (30 až 100 m) výšek v jakékoli denní době.

Kromě toho souběžně probíhají práce na vytvoření řízených leteckých kazet se vzdáleností klouzavého letu do 35 km. Plánuje se jejich výzbrojení v různých kombinacích malorážními, střepinovými a protibetonovými pumami, kromě toho samonaváděcími malorážními pumami nebo protitankovými minami.

Pro přímou leteckou podporu pozemních vojsk rozpracovává velení NATO vzdušné řízené rakety středního doletu s dálkou střelby v rozmezí 100 až 180 km, s přesností navedení 5 až 30 m a schopností jednou raketou s kazetovou bojovou hlavicí

ničit 3 až 5 tanků nebo bojových vozidel pěchoty ve skupinovém cíli z 10 až 15 vozidel.

Ve výzbroji taktického letectva USA a NATO zavedené rakety třídy „vzduch — vzduch“ zabezpečují ničení středního bombardovacího letounu ve výškách do 30 km s pravděpodobností 0,85.

V současné době jsou rozpracovávány kvalitativně nové rakety této třídy. Budou mít dálku střelby do 280 km s možností jejich navedení z letounu současně na několik vzdušných cílů, včetně řízených střel s plochou dráhou letu.

Možnosti protiletadlových raketových systémů středního dosahu umožňují ničit vzdušné cíle v dálkách do 75 km s pravděpodobností ničení 0,6 až 0,7. Perspektivou rozvoje těchto zbraňových systémů je možnost střelby současně na několik cílů.

Rada zahraničních autorů poznamenává, že rozpracování průzkumných palebných systémů, systémů vysoce přesných zbraní v druzích ozbrojených sil USA a NATO nebude posledním obdobím ve zdokonalování vysoce přesných zbraní. Zejména jako kvalitu dlouhodobých perspektivních směrů prací v této oblasti předpokládají vytvoření zbraňových systémů s prostředky průzkumu, včetně kosmického, kromě toho i společné využívání zbraňových systémů a perspektivních automatizovaných systémů velení vojskům.

V celku úsilí USA a dalších států NATO o zdokonalování vysoce přesných zbraní má jasně vyjádřený agresivní charakter, který směřuje k dosažení vojenské převahy nad státy socialistického společenství, k zabezpečení ozbrojeným silám Severoatlantického paktu jednostranných předností při vedení překvapivých úderů konvenčními prostředky ničení.

V těchto podmínkách vojáci Spojených ozbrojených sil Varšavské smlouvy vidí svou povinnost, aby neustále zvyšovali bdělost a bojovou pohotovost, bedlivě chránili vymoženosti socialismu.